

7 aandachtspunten voor complementair leiderschap van schoolleider & kwaliteitscoördinator

Een belangrijke succesfactor in het samenwerken aan de kwaliteit is de voortdurende dialoog over onderwijskwaliteit en de gewenste onderwijsontwikkeling in de school. Dit is de basis voor complementair leiderschap. Is de koers écht helder? Spreken schoolleider en kwaliteitscoördinator hierin dezelfde taal? Spreken ze vanuit dezelfde kennisbasis? Vullen ze elkaar aan in hun samenwerking met het schoolteam?

Complementair leiderschap draait om het benutten van elkaars kracht, het delen van verantwoordelijkheid en het creëren van een gezamenlijke taal en visie. Het advies van AVS en de LBBO is om (steeds weer) tijd te maken voor dit gesprek. Cyclisch zodat het tot meer en meer verdieping leidt.

Om complementair leiderschap goed vorm te geven hebben we een handreiking gemaakt met zeven aandachtspunten waarmee de schoolleider en de kwaliteitscoördinator van start kunnen gaan.

1

Start met de dialoog

- **Mindset van het team**
Hoe kijken we naar leren en ontwikkelen? Hoe praten we over kinderen en ouders/verzorgers?
- **Kennis over hoe leren werkt**
Zijn we als team bekend met principes van effectieve instructie, cognitieve belasting, herhaling en transfer? Welke principes volgens we in de school?
- **Rust, ritme en routines**
Hoe zorgen we voor een stabiele basis waarin alle leerlingen zich veilig voelen en optimaal kunnen leren? Welke afspraken horen hierbij?
- **Effectieve lessen**
Wat verstaan we onder een effectieve les? Hoe leggen we dit vast? Hoe weten en meten we dat?
- **Vakdidactische kennis**
Hoe komen we tot een analyse waaruit duidelijk wordt waar de grootste uitdagingen per vakgebied liggen?
- **Pedagogisch klimaat**
Hoe ervaren leerlingen en ouders onze schoolcultuur? Hoe ervaren wij die? Welke data hebben gebruiken we hiervoor?
- **Professionele attitude**
Hoe stimuleren we eigenaarschap en reflectie bij leerkrachten en bij onszelf? Hoe bevorderen we een cultuur van groei en feedback?

2

Weten waar we staan

- *Welk beeld van de school komt naar voren als we alle data met betrekking tot bovenstaande onderwerpen naast elkaar leggen?*
- *Welke van deze onderwerpen zijn voor ons nu het meest urgent? Wat hebben we als school te doen?*
- *Waar zien we kansen om (snel) impact te maken?*
- *Wat is het beoogde resultaat? Hoe ziet succes eruit? Maak het concreet in termen van leerkrachtgedrag en leerlingervaring.*

3

Heldere rolverdeling

Heldere rolverdeling voorkomt dubbel werk en misverstanden.

- **Schoolleider**
Stuurt op visie, kaders en randvoorwaarden. Welke acties onderneemt de schoolleider? Waar ligt de focus en waarom?
- **Kwaliteitscoördinator**
Richt zich op ontwikkelingsgerichte begeleiding bij de inhoudelijke professionalisering en begeleidt leerteams. Welke acties onderneemt de kwaliteitscoördinator? Waar ligt de focus en waarom?
- **Samen**
Bepaal wie verantwoordelijk is en mandaat krijgt voor welk onderdeel van monitoring, feedback en communicatie naar het team.

4

Cyclisch en planmatig

Op welke momenten worden vaste reflectiemomenten gepland. Bijvoorbeeld elke zes weken een kwaliteitsgesprek. Neem er (royaal) de tijd voor.

- **Agenda**
Bespreek voortgang, knelpunten en successen aan de hand van een vastgestelde agenda.
- **Documenteer**
Leg afspraken en inzichten vast in een gedeeld document.
- **Reflecteer**
*Hoe hebben we elkaar versterkt? Waar liep het stroef?
Durven we elkaar aan te spreken op rolopvatting en communicatie?
Op welke wijze draagt onze samenwerking bij tot merkbare verbetering in de klas?*

5

Monitoren van ontwikkeling

- **Indicatoren**
Welke meetpunten gebruiken we? Denk aan lesobservaties, teamontwikkeling, leerlingfeedback, toetsresultaten.
- **Transparantie**
*Maak monitoring zichtbaar voor het team, zodat iedereen weet waar we staan.
Op welke wijze doen we dat?*

6

Bouwen aan vertrouwen

- **Psychologische veiligheid**
Durven we zelf onze twijfels en fouten te delen? Wat heeft het team nodig?
- **Openheid**
Bespreek verwachtingen en grenzen expliciet en handel daarnaar. Ben een rolmodel.

7

Denk in lange termijnen én kleine stappen

- **Strategisch**
Wat is de relatie met ons schoolplan, in de koers die is bepaald? Hoe maken we dit zichtbaar op de lange termijn?
- **Tactisch**
Welke acties plannen we al op de middellange termijn inzetten? Hoe maken we die zichtbaar?
- **Operationeel**
Welke kleine acties kunnen we op korte termijn al inzetten? Hoe maken we die zichtbaar?

Beluister ook de podcast

Download

Beroepsstandaard van de schoolleider

Bestel direct

De beroepsstandaard voor de intern begeleider als kwaliteitscoördinator

Een product van

academie &
vakvereniging
schoolleiders

Landelijke Beroepsgroep
Begeleiders Onderwijs

www.avs.nl

www.lbbo.nl